

Catalijn Claes

De liefde
van Jabba

DE LIEFDE VAN JABBA

Catalijn Claes

De liefde van Jabba

Westfriesland

Voor Jabba

ISBN 978 90 205 1921 1
e-ISBN 978 90 205 1915 0
NUR 344

© 2013 Uitgeverij Westfriesland, Utrecht
Omslagillustratie en -ontwerp: Bas Mazur

www.uitgeverijwestfriesland.nl

Alle rechten voorbehouden

DEEL EEN

HOOFDSTUK 1

‘Je thee,’ zegt Jabba, en ze reikt haar bezoeker een Chinees porseleinen kom aan met rood geschilderde figuurtjes.

‘Dank je, Jabba.’

Jabba is oud, excentriek en klein van stuk. Ze heeft een voorkeur voor bontgekleurde stoffen, die fel afsteken tegen haar magere gezicht, waarover een netwerk loopt van fijne rimpeltjes, een paar felle ogen in diepe kassen, alsof ze op veilige afstand mens en dier beloert.

Een zacht spottend: ‘Mijn tijd is beperkt, dat weet je.’

‘Ach zo.’ Jabba zuigt haar onderlip naar binnen en kijkt naar de man tegenover zich, Alex Guldemon, directeur van de landbouworganisatie en in zijn vrije spaarzame uren vrijwilliger op de dierenambulance en tevens inspecteur van de dierenbescherming. Alex is een goede dertiger, zelfverzekerd, alles mee, niks tegen, een eigen huis, een goedbetaalde baan, een vrouw die het aanzien waard is en twee gezonde kinderen. Wat dat betreft mag hij niet klagen, maar of hij zich van zijn rijkdom bewust is?

Maar Alex Guldemon is vriendelijk van aard en een van de weinigen die bij haar over de vloer komt. Vanuit het verleden is ze niet zo dol op mensen, ze leeft haar eigen leventje, stil en teruggetrokken in de salon van het grote makelaarshuis. De salon, waar ze leeft, eet, drinkt en slaapt in een eenpersoonsbed bij haar vogeltjes. Alle andere kamers in het huis zijn op slot, daarin huist het verleden met zijn wel en wee, waaraan ze niet herinnerd wil worden, en de koperen sleutels van al die kamers heeft ze diep weggestopt in het naaimandje. Het enige wat haar aan Alex bindt, is de liefde van mens tot dier, en dat weten ze beiden.

‘Dus je had het weer druk,’ gaat ze erop door.

‘Wanneer niet? Toezicht dat alles goed loopt en draait, het is een hele verantwoordelijkheid. Heus, je wilt het niet weten.’

‘Waarom zou ik dat willen weten?’ Peinzend glijdt haar blik over zijn sportieve gestalte. Vandaag de dag bestaat het leven uit economisch belang en geldgewin, en er is niets wat dat tot stilstand brengt. En plots is het voorbij, en wat overblijft, is een handjevol herinneringen. Dan worden we ons bewust. We waren te veel vervuld van eigen verwachting,

waarin we tikkertje speelden met anderen. Wie is het eerst af, jij of ik.

Stilte tussen hen, waarin ieder zijn eigen gedachten heeft. Opeens zegt ze: 'Marieke was gisteren hier.'

Marieke Carelse, een vlotte jonge meid, beheert een armzalig schuurtje dat doorgaat voor een dierenpension. Het schreeuwt om onderhoud, rotte planken, kapotte ramen, een dak dat lekt aan alle kanten. Maar Marieke houdt de moed erin en zegt: 'Ik weet het wel, een oud rot hok en lek als een mandje, maar hoe moet het anders?' Juist, hoe moet het anders, en Marieke ploetert opgewekt door. Marieke is een zonnekind: altijd blij, altijd lachen, en Carelse, het hoofd van het magazijn, loopt hoog met zijn dochter.

Marieke... Haar beeld haakt in Alex' hersenen vast en hij vergelijkt haar persoon met Lara, zijn vrouw en de moeder van zijn kinderen. Hun huwelijk was op voorhand gepland op verstand. En kinderen, ach, die kwamen er toch wel.

'Er moet een stuk worden aangebouwd,' zegt Jabba.

'Waarom?' Het beeld van Lara wijkt en wat terughoudend zegt hij: 'Vertel 's, van wie komt dat plan – Marieke?'

'Plan?' Er tekenen zich diepe rimpels af in Jabba's voorhoofd. Hij loopt er niet warm voor, dat merkt ze wel, en ze voelt zich een beetje teleurgesteld. Alex, ze kent hem als een groot dierenvriend, en ze valt ongeduldig uit: 'Er wordt al een jaar over gepraat, maar d'r komt niks van de grond. Laat het dan wat kosten.'

Jawel, kosten. Prompt denkt hij aan de tweede hypotheek die hij sinds kort heeft. Lara, ze wil een serre aan het huis, daar praat ze al weken over. Hij weerde: 'Bouwen kost geld, en we hebben pas een nieuwe auto.'

Lara reageerde daarop met een fijn lachje: 'Kom, kom, een klein extra hypotheekje, en het levert je ook nog een belastingvoordeel op.' Ja, vertel Lara wat, ze weet haar weetje, met een vurig blosje op haar wangen ging ze d'r enthousiast op door: 'Ik wil alles dubbelglas, openslaande tuindeuren met glas in lood, en je moet maar zo denken, het huis stijgt ook in waarde.'

Denken. Hij denkt, beslist en beveelt op het kantoor. In huis is Lara heer en meester, en wat ze uitbroedt komt meestal goed, hij gaf zich gewonnen: 'Goed, jij je zin: er komt een serre.'

‘O, schat.’ Lara viel hem juichend om de hals en gaf hem een zoen op beide wangen.

‘Herstellen, dat blijft knoeien. Een nieuw asiel is beter.’ Jabba kruist opnieuw zijn gedachten.

Hij schrikt op. ‘Toe maar. Een asiel, alsof het niks kost. De gemeente ziet je aankomen. Nee, lieve Jabba, dat kun je wel schudden.’

‘Ja, als je zo praat!’ Plots valt ze verbeterd uit: ‘Ik vraag me af waarom hier geen wethouder voor dierenwelzijn is. In sommige steden is dat zo.’

Verwondering doortintelt hem. Waar wil ze naartoe? Met Jabba weet je dat nooit. Jabba, de luis in de pels van de wethouder van Cultuur en Dorpswelzijn. Water en vuur, die twee.

‘Er zal toch wat moeten gebeuren.’ Jabba rommelt in het naaimandje, tovert een vel papier tevoorschijn, legt het op tafel, tikt er met haar vinger op: ‘Kijk hier.’

Hij kijkt, ziet potloodstrepen kriskras door elkaar, frons zijn wenkbrauwen en vraagt verwonderd: ‘Wat heeft dat te betekenen?’

Een lichte aarzeling, dan: ‘De plattegrond voor een dieren-asiel.’

‘Dat?’ onwillekeurig schiet hij in de lach. ‘Daar wordt toch geen mens wijs uit?’

Jabba zegt met een zuinig mondje: ‘Ik ben geen architect.’ Ze schuift wat opzij, trekt een stoel bij en commandeert: ‘Kom eens hier zitten en kijk eens mee.’

Hij kijkt en ziet een wirwar van strepen en kruisen en hier en daar een aantekening, en zij legt uit, kortaf en wat onwillig: ‘Ik dacht zus, ik dacht zo, hier dit, dat daar...’

De lijnen worden hem duidelijk en hij denkt bewonderend: waarachtig, zoals zij dat ziet en uitlegt zit er perspectief in. ‘Petje af, dat heb je knap uitgedacht. Maar wat is hiervan de bedoeling?’

Verbaasd reageert ze: ‘Ik ga ermee naar de gemeente.’

‘Wat? Jabba, wees wijzer. Ze zien je aankomen.’

‘Iemand moet het doen, iemand moet ze wakker schudden.’

‘En dat ben jij?’ Jabba, die in de eenzaamheid dag in dag uit haar illusies koestert, nu weer over een asiel. Maar misschien dat die illusie na een bezoek aan de wethouder van

Cultuur en Dorpswelzijn een desillusie wordt, en dat wil hij haar besparen. Zachtjes gaat hij ertegenin: 'Voor je erop afstapt, moet je alles nog eens goed overdenken.'

Een snibbig: 'Trek je je terug, Guldemond?'

'Nee, maar je kunt geen ijzer met handen breken.'

'Je bedoelt?'

Geduldig legt hij uit: 'Luister 's, Jabba, voor je daar aan de bel trekt: ken je de regels? Wat ik ervan weet is dat zwerfdieren nauwelijks rechten hebben. De gemeente is wettelijk verplicht deze dieren twee weken in het asiel te bewaren en voor die twee weken de volle onkosten te betalen. Daarna: eruit.'

'En dan?'

'Vul het zelf maar in.'

'Een spuitje, want opgeruimd staat netjes.'

Hij haalt zijn schouders op. 'Jij zegt het.'

Er is een gedwongen zwijgen tussen hen. Jabba schuift het vel papier terzijde, komt uit haar stoel overeind en vraagt:

'Wil je nog thee?'

'Als je nog hebt, graag.'

'Voor jou altijd.'

Hij denkt: je moet bij haar in een goed blaadje staan, wil ze dat tegen je zeggen. Zou hij in een goed blaadje staan?

'Pak aan, je thee.' Dan zegt ze fel: 'Het is mooi gezegd, maar de meeste gemeenten trekken hun handen eraf.'

Hij weerlegt: 'Nee, Jabba. Je moet het zo zien: er wordt in de gemeente heus wel over dierenwelzijn nagedacht. Als ze dat doen, is er verandering mogelijk.'

Jabba reageert vol minachting: 'Veldschut en nadenken, ja hoor.'

Jort Veldschut heeft een scherp hoekig gezicht en loopt door het dorp met zevenmijlslaarzen. Veldschut, altijd haast, nooit tijd, maar een voldoeninkje is hem gegund, hij heeft een stevige subsidie weten los te peuten voor de dorpsfanfare, die hem daarvoor al toeterend en tetterend bedankte. Bij hen geen kwaad woord meer over Veldschut.

Jabba zakt diep weg in de stoelkussens en opent vol venijn het vuur weer op Veldschut, en zo te horen deugt er geen haar of pluim aan die man.

Plots gaat haar geschimp Alex vervelen. Veldschut woont

twee straten bij hem vandaan, en Veldschuts bloedjes gaan naar dezelfde school als Alex' kinderen, en van hen weet hij dat het bij Veldschut thuis net de Ark van Noach is: twee honden, vier katten, vier konijnen, een koppel sierduiven, twee cavia's en een tamme nerts, en de heer des huizes rijdt 's zondags ook nog paard en is lid van de rijvereniging. En voor hij het beseft valt uit zijn mond: 'Maak je de man niet al te zwart? Hij heeft een beestenboel in huis van heb ik jou daar.'

'Nou en, wat heeft dat ermee te maken?'

'Dat hij niet zo negatief is als jij denkt.'

Ze snibt: 'Ja, toe maar, neem het nog voor hem op ook.'

Maar hij raadt aan: 'Je kunt altijd proberen met hem te praten.'

'Wie, jij of ik?'

'Wie komt er met dat plan op de propfen? Jij.'

'Dus ik?' Voor zijn ernstige blik verliest ze opeens alle houvast en ze prevelt verschrikt: 'Ik kom al jaren het huis niet uit.'

Da's waar, Jabba draaide van de ene op de andere dag de wereld haar rug toe en leeft nu haar eigen leven, samen met de vogeltjes. Langzaam glijdt zijn blik door het vertrek, van links naar rechts, van boven naar beneden. Overal staan en hangen kooien met tierelierende en kwetterende vogeltjes van diverse pluimage. Kanaries, puttertjes, sijsjes, mezen, wevertjes, vinken, een Turkse tortel en een grijze roodstaartpapegaai, die meestal op Jabba's schouder zit, waar ze ook staat of gaat.

Veel praatjes doen over Jabba de ronde, en wat hij – Alex – van horen zeggen heeft, is dat Jabba een kind is van een turfsteker. Turfstekers, daarvan waren er nogal wat in deze omgeving. Hele gezinnen woonden in die jaren van armoede aan de rand van het dorp. Nadat het veen was afgegraven vertrokken ze naar elders, behalve Jabba. Zij vertikte het om mee te gaan. Ze had zich verhuurd bij dokter Vroom, een vaderfiguur van de oude stempel, en de dorpers liepen hoog met hem.

Seizoenen kwamen en gingen en alles was rustig en vredig. Toen kwam de dag dat het landelijke dorp met zijn geuren en kleuren, zijn bloeiende akkers en wat overgebleven paarse

heidevelden, door de stedeling werd ontdekt. De oude turfstekerhuizen gingen tegen de grond en middenstandswoningen kwamen ervoor in de plaats, en op een beschut stukje grond verrees een aantal villa's, waaronder het deftige, hoog opgetrokken makelaarshuis met zijn marmeren pilaren en hoge, boogvormige ramen, een huis van allure, waarin Jabba nu woont. Ze is daar terechtgekomen door haar opvallende schoonheid, die ze verkocht aan de hoogste bieder, de veel oudere Casper Cannegieter. Hij was een weduwnaar met een kind, een zoon.

Toen hij Jabba in de ogen keek, viel hij als een blok voor haar. Hij nam haar in huis als zijn maîtresse. Plots was Jabba zwanger, en de dorpstamtam weerklonk over pleinen, door straten en stegen. Van wie zou ze zwanger zijn? Van de makelaar of van iemand buiten het dorp? Jabba zelf liep aan die praat met opgeheven hoofd voorbij.

Cannegieter was bang dat al dat geklets zijn naam en eer zou schaden, dus nam hij zijn maatregelen en trouwde hij met haar. Daarmee drukte hij alle praatjes de kop in, en prompt zagen de dorpelingen haar met heel andere ogen. Cannegieter, die naar de vijftig liep en opnieuw aan het wiegetouw ging trekken, je vraagt je af: waar heeft zo'n man zin in.

Jabba kreeg een zoon, Rinus, vernoemd naar haar vader en zo genoemd naar haar wil. Maar wat niemand weet behalve zij, is dat Casper Cannegieter, voor wie het paradijs zich in de bekoring en schoonheid van Jabba had geopenbaard, de vader niet was. Dagenlang liep hij rond met een strak gezicht, diep gekwetst en een tikkeltje in de war om wat zij hem had aangedaan. En nu nog, na al die jaren, ziet ze in haar geest zijn fijn getekende aristocratische kop met melancholiek kijkende ogen, en hoort ze zijn zachte, indringende stem: 'Ondanks alles blijven we bij elkaar, en ik zal je zoon opvoeden als een eigen kind. Of jij moet anders willen.' In haar was een vlaag van wanhoop en de vraag: waar moet ik naartoe? Ze smeekte Casper: 'Alsjeblieft, laat me blijven.' Hij kwam voor haar staan, legde zijn hand op haar schouder, en ze voelde zijn blik op haar rusten met een zachtheid die haar dieper kwetste dan al zijn scherpe woorden van voorheen. Ze mompelde ontroerd: 'Ik zal alles voor je doen, alles.'

Hij, een moment diep in gedachten verzonken, antwoordde: 'Belooft niet te veel, daar kun je spijt van krijgen.'

Casper Cannegieter hield woord, voedde Rinus op als zijn eigen zoon. Maar er waren dagen bij dat Jabba onder de ontstane situatie leed, en kon schreien van droefheid om haar eigen aardse schamelheid waarin ze hem dit had aangedaan. Hoelang geleden is het al, vijftewintig, dertig jaar terug? Soms heeft ze moeite zijn beeld voor de geest te halen, en soms ziet ze hem juist heel scherp. Casper Cannegieter, die haar in zijn edelmoedigheid niet liet vallen, en wat heeft ze hem ervoor teruggegeven? Niets, helemaal niets. Een weten dat naarmate ze ouder wordt steeds zwaarder op haar ziel drukt.

Wat kletst Alex nu? Asiel... gemeente? Als een nevelig droomgebeuren dringen zijn woorden tot haar door. Zijn lach: 'Ben je er nog, Jabba?'

Dat steekt; ze zou hem willen toeschreeuwen. Hoe kan ik het je uitleggen, hoe ellendig ik me soms voel, hoezeer ik gebukt ga onder gewetenswroeging, wat er gebeurd is in het verleden, maar nog dag in dag uit een schaduw werpt over mijn bestaan?

'Asiel', zegt Alex. Juist, het asiel. Plots weer bij de les valt ze scherp uit: 'Ja, het asiel, waar ik me met hart en ziel voor zal inzetten. Maar je hebt gelijk, Alex Guldemon, de werkelijkheid is zo anders dan de illusie, waarin het asiel op een hoge, steile berg staat, onbereikbaar ver. En het zal niet makkelijk zijn om Veldschut over de streep te trekken.'

'O, als je dat maar doorhebt.'

Een zweem van een minzaam lachje om haar mond: 'Ik ben niet achterlijk.'

Nee, vertel hem wat. Jabba, al dwaalt ze tijdens een gesprek weleens af, is nog goed bij de tijd. 'Tja,' zegt hij, op het onderwerp doorgaand, 'maar ik vraag me nog steeds af: is het niet te hoog gegrepen?'

Jabba rekt zich wat uit en valt scherp aan: 'Nonsens. En de dierenambulance dan?'

Hij ziet haar vastberaden gezicht, de felle blik in haar ogen, voelt zich onbehaaglijk bij haar heerszucht, en gaat ertegenin: 'Wacht even, Jabba, jij weet net zo goed als ik dat de gemeente toentertijd haar handen ervan aftrok, en dat

Veldschut ondanks alle tegenwerking het plan er toch door wist te drukken voor een collecte in het dorp en omgeving. Dat werd hem niet in dank afgenomen.'

'Ja,' gaat Jabba in een vriendelijker toontje door, 'en als ik het me goed herinner, werd er gul gegeven door de middenstand.'

'En de rest legde jij bij, weet je nog?' Naar wat men zegt is Jabba niet onbemiddeld, en dat is een praatje waar Alex zich wel wat bij kan voorstellen.

De rest... De woorden haken in haar oren. Hoeveel, twee-, drieduizend? Ach, wat doet het ertoe? Geld is de oorzaak van veel problemen. En als je tijd er eenmaal is, kun je je zonde er niet mee afkopen, want in de hemel zijn we allemaal gelijk.

Plots schuift Caspers beeld in haar gedachten. Casper, een verloren illusie van geluk, door haar eigen falen. Het is beter om daar zo min mogelijk aan te denken; het zuigt de kracht uit haar weg.

Een driftige ruk met haar hoofd, gevolgd door een korte snauw: 'Daar moet je niet over zeuren.'

Zeuren? Hij? Maar het is toch algemeen bekend dat Jabba... Opeens denkt hij aan zijn eigen hypotheek, meer dan feitelijk zijn bedoeling was. Maar hoe gaan die dingen: een eigen huis, een goedbetaalde baan, dat maakt het allemaal wat gemakkelijker. De weg was als het ware voor hem geplaveid. Maar of-ie er goed aan heeft gedaan, dat weet hij niet. De tijd zal het leren.

Dan weer met zijn gedachten bij Jabba zegt hij: 'Niet zo bescheiden, Jabba, iedereen weet het toch?'

'Wat weten ze?' Bijtend valt ze uit: 'Roddel en achterklap, dat weten ze, en in het oog van velen ben ik die halve gare, die 'ouwe' sukkel, die d'r gat er mooi heeft ingedraaid en prinsheerlijk woont in het makelaarshuis tussen haar vogeltjes.'

Pats, dat is blijkbaar een gevoelig punt. Alex sust: 'Zo erg is het nu ook weer niet.'

Ze gaat er niet op in, denkt aan haar leeftijd. Een ouwe sukkel, misschien hebben zij die dat zeggen wel gelijk, dagelijks vertelt de spiegel het haar: een excentrieke ouwe tante, die haar eigen mening erop nahoudt. Hoelang nog?

Plots weerklinkt het woord van Prediker in haar gedachten: er is een tijd om te planten, een tijd om te rooien, een tijd om te bewaren en een tijd om weg te gooien. Jawel, maar zij is daar nog niet aan toe, op wat voor manier dan ook. Eerst moet ze dat asiel van de grond zien te krijgen.

Alex pakt de draad weer op en stelt voor: 'Zal ik eens met Veldschut gaan praten?' Veldschut, het enige lichtpuntje in deze zaak, mits-ie die koppige kerel in het plan meekrijgt.

'Als je wilt.' Haar ogen knijpen zich tot spleetjes, Alex Guldemond... krijgt ze hem warm voor de zaak? Met beide handen steunend op de armleuning komt ze overeind en ze scharrelt op haar kameelharen pantoffels door de salon. Ze is klein en pezig, maar ondanks haar leeftijd nog vlug in haar bewegingen. Jabba loopt langs de kooien, streelt met haar vinger langs de tralies, buigt zich naar de vogels toe, tuit haar lippen en lispelt: 'Waar zijn m'n beessies dan?' Dan heft ze haar vinger op en zegt ze: 'Luister.'

Hij kijkt en luistert. Plots komen vanuit alle kooien allerlei zangtonen los. En Jabba staat nog steeds met haar vinger omhoog. 'Hoor, da's de vink, en dat rateltje is van de kanarie. Die met dat rollende toontje is de kwartel, maar het mooiste liedje geeft de goudvink. Maar helaas, die bezit ik niet. Ik zou er wat voor overhebben om er een te hebben.'

Alex bewondert haar kennis van vogels, want wat weet hij daar nu van? Ja, de alom bekende kanarie en de zanglijster en de merel, en de nachtegaal kent hij ook, met toch zeker het mooiste gezang van alle vogels. Hij zegt het haar.

'De nachtegaal?' Jabba schudt haar hoofd, zweert bij de goudvink, en op zijn verbaasd kijken zegt ze: 'God heeft elk vogeltje een eigen gave geschonken, maar de goudvink is Zijn lievelingetje.'

Mooi gezegd van Jabba over die vogeltjes, maar hij loopt er niet warm voor, en Lara deelt hierin zijn mening. Jabba pakt de grijze roodstaart uit zijn kooi, streelt hem liefdevol over de kop: 'Daar ben je dan.' Jabba en haar papegaai zijn één. Hij heeft het niet zo op die schreeuwlelijk en zegt: 'Hou hem een beetje uit m'n buurt, wil je?'

Een schamper lachje: 'Jij? Bang voor een papegaai?'

Hij herinnert zich nog maar al te goed hoe dat is gekomen. 'Hij kan gemeen bijten.'

‘Dat valt wel mee,’ zegt ze. Ja, dat raad je de koekoek, Jabba valt haar papegaai niet af.

Zo, Jabba zit weer in haar stoel. De pluizige witte haren slierten langs haar hoofd en de papegaai zit op haar schouder. En Jabba valt weer in herhaling: ‘Waar is m’n beessie dan?’ Ze steekt een pinda tussen haar lippen, wijst ernaar. De vogel buigt zich voorover en haalt met zijn gekromde snavel heel voorzichtig de pinda tussen haar lippen vandaan.

‘Zoete vogel,’ prijst Jabba, en ze streelt voor de zoveelste maal de grijze verenpracht, drukt de papegaai tegen haar wang kust en liefkoost hem.

Alex zegt: ‘Je houdt van hem, hè?’

Een glimlach glijdt over haar gelaat. ‘Hoe raad je het?’

‘Dat zie ik toch.’

Een licht verwonderd: ‘O, zie je dat?’

‘Anders zei ik het niet,’ zegt hij, en hij denkt: Jabba verandert door die vogeltjes in een geheel andere vrouw. Niet meer die kribbige kattigheid, die sneren, dat verbeterd uitvallen. Jabba, wie kent haar innerlijk wezen? Zouden zijn bezoeken iets voor haar betekenen? Ze moedigt het niet aan ze houdt het niet af.

Plots klinkt Jabba’s stem met weer een verbeterd klank erin: ‘Als je de mensen leert kennen, krijg je de dieren lief.’

Ja, wat moet hij daarop zeggen – dat hij daar heel anders over denkt? En weer rijst in hem de vraag: betekent hij – in haar oude vereenzaming – een beetje troost voor haar?

Plots zegt Jabba, en het is of ze zijn gedachten leest: ‘Weet je, ware troost vind ik bij Gods koorknappen.’

‘Gods koorknappen?’

‘Ja, Gods koorknappen, zo noem ik mijn vogeltjes. Moet je horen, alles zingt en kwinkeleert. Weet je, ze moesten het eeuwige leven hebben.’

‘Ga je niet wat al te ver in je enthousiasme? Vogeltjes gaan ook dood, net als wij.’

Er valt een stilte tussen hen. Jabba staart voor zich uit en onbewust strelen haar handen keer op keer de papegaai. Gedachten tollend door haar hoofd, een onzegbare moeheid trilt boven haar schedel uit. Hoe moet ze hem uitleggen wat ze voelt? Die soms wurgende greep van de verstikkende eenzaamheid, ondanks al het gekwetter en getierelier van haar

gevederde vriendjes. O, ze weet het wel, na Caspers dood heeft ze bewust alles en iedereen de rug toegekeerd, maar nu? Ze ziet zijn blik op haar gericht, Alex Guldemond, een man in de kracht van zijn leven, hij ziet alles zo anders, en da's maar goed ook. Zachtjes zegt ze: 'Als je oud bent, ben je voor niemand meer nodig, en ik weet het wel; ik heb iets in me waardoor niemand om me geeft. Daarom denk ik ook aan niemand, alleen aan mezelf en aan mijn vogeltjes. Puur egoïsme, ik weet het. En hoe anderen daarover denken of praten, laat me koud.'

Maar hij denkt: je houdt je groot. Onder haar praten door ziet hij een floers in haar ogen, en haar lippen beven. Jabba is soms net een cactus, ze prikt aan alle kanten, maar ze heeft dat onbevreesde in zich, dat hij zo bewondert. Hij sust: 'Kom, kom, schat je jezelf niet wat te laag in? Geen mens is volmaakt.'

Een smalend lachje en op een plagerig toontje: 'Ook Veldschut niet?'

Hij schiet in de lach. 'Ook Veldschut niet.'

En daarmee komt het asiel weer ter sprake en zegt zij op een plotseling toegevend toontje: 'Als we Veldschut nou eens uitnodigen?'

Hij, stomverbaasd: 'Uitnodigen? Waar?'

'Hier.'

'Hier?' Het is alsof-ie het in Keulen hoort donderen. Hij kent haar antipathie jegens Veldschut, en nu ineens wil ze hem uitnodigen? 'Kranig van je,' zegt hij verwonderd.

Twee gezichten die elkaar naar innerlijke gevoelens aankijken, en smalend klinkt het: 'Kranig of niet, zo kan het niet langer. Er moeten spijkers met koppen geslagen worden, en we moeten tot een besluit komen.'

Denkend aan Veldschut zegt Alex: 'Daar zijn er twee voor nodig.'

'Krauw,' roept de roodstaart alsof-ie ermee instemt, en dan spreidt hij zijn vleugels en vliegt hij een rondje door de salon, en Jabba zegt: 'Het lijkt wel of-ie het verstaat. Ik ben benieuwd hoe hij erop zal reageren.'

Alex bemerkt de verandering in haar wezen, hoort in haar stem de klank van hoop en verwachting. Zou Jabba nu echt denken dat Veldschut... Hij zegt: 'Afwachten maar. Veld-

schut, al zou-ie het willen, de man heeft het niet voor het zeggen, en twee wegen tegelijk bewandelen is er al helemaal niet bij.'

De papegaai vliegt nog een paar rondjes, landt in een fraaie boog boven op zijn kooi, en zet het op een krijsen. Alex slaat beide handen voor zijn oren en verzucht: 'Mijn hemel, dat gekrijs gaat door merg en been.'

'Kerels kunnen nergens tegen,' zegt Jabba onverschillig. Ze komt uit haar stoel overeind, pakt de papegaai, zet hem in zijn kooi terug, keert zich naar Alex en zegt: 'Dat doe ik voor niemand, alleen voor jou.'

Hij, in kregelige plaagzucht: 'Lig ik je zo na aan het hart?' Tegelijk schrikt hij van zijn eigen woorden, dat had hij beter niet kunnen zeggen. Jabba en mannen, wat hij ervan weet, als een smet drukt het op haar ziel.

Daar heb je het al: een minachtend gesnuif. 'Kerels,' zegt ze, 'd'r deugt er niet één.'

Pats, die kan hij in zijn zak steken. In een zwakke poging zegt hij: 'Mooi gezegd, Jabba. En de vrouwen? Dat zijn allemaal engelen?'

Vrouwen... Voor haar ogen ontstaat een zwarte vlek met witte letters: Casper... Haar val, die alles wat mooi en goed tussen hen was met zich meesleurde. Toch vergaf hij haar die misstap, nam haar in bescherming voor de boze buitenwereld en voedde Rinus op als zijn eigen kind. Casper was groot in zijn edelmoedigheid, maar ondanks dat besef vindt ze niets in dat steeds verder afdrijvende verleden waaraan ze zich in verloren hoop kan vastklampen. En David, haar pleegzoon, wat verwacht ze van hem? Ach, ze moet niet piekeren, ze kan alles wel zien als een verloren illusie, maar ze is een oude vrouw die met beide handen moet koesteren wat ze heeft: haar vogeltjes, haar huis, waarop niet voor niets de geschilderde tekst staat: *Carpe diem*.

Jawel, pluk de dag, maar toch is er een weten dat de tranen in haar ogen doet springen. Haastig wendt ze haar hoofd af, Alex Guldemonnd hoeft dit moment van zwakte niet te zien, en ze norst: 'Engelen? Hoe denk je d'r zelf over? Maar om op ons gesprek terug te komen: als ik Veldschut uitnodig, ga jij dan het gesprek met hem aan?'

Hij, kortaf: 'Veldschut, hier? Dat kun je toch niet maken.'

‘Schikt het je donderdagavond?’

‘Dan moet Veldschut eerst ook nog kunnen en willen.’

‘Dat laat ik aan jou over.’

‘Pardon, van wie komt dit plan?’ zegt hij hoofdschuddend. Jabba, ze vraagt niet, ze doet maar.

‘Meestal verstaan mannen elkaar onderling beter,’ licht ze toe.

Hij sputtert tegen: ‘Mooi gezegd, maar je schuift het wel in mijn schoenen.’

Een peinzende blik, en plots glijdt er een glimlach over haar gelaat. ‘Mijn gevoel zegt dat jij de enige bent die dit gesprek aankan.’

Die Jabba toch. Veldschut, wat kent hij die man? Maar toch, Jabba die in hem – Alex – haar vertrouwen stelt, dat is iets bijzonders. En in hem de vraag: ben ik trots, ongelukkig of blij met dat antwoord?

‘Nou, wat doe je?’ vraagt ze met een vorsende blik en een ongeduldige handbeweging.

Het kriebelt hem, daar heb je d’r weer, en hij denkt: ze koeioneert me alsof ik een snotneus ben. Maar tot zijn verwondering zegt hij toch: ‘Goed, als jouw plan lukt, dan zal ik het woord wel doen, en verder is het afwachten.’

Ze gaat niet op zijn praat in, richt al haar aandacht op de vogeltjes en zegt: ‘Ze gaan in de rui, dat wordt alle dagen veertjes opvegen.’

Hij kijkend naar haar frêle gestalte vraagt: ‘Moet jij dat doen?’

Zij, op een koel toontje: ‘Wie anders?’

Catalijn Claes

De liefde van Jabba

Jabba is een excentrieke dame. Ze trouwde ooit met de rijke Casper Cannegieter en hoewel hij al jaren niet meer leeft, woont zij nog steeds in het kapitale pand waar ze samen hun leven inrichtten. Nu komt ze nauwelijks meer buiten de salon, waar ze vele kooien heeft vol met allerlei soorten vogeltjes. De mensen om haar heen – vooral haar zoon Rinus – vinden dat ze eens wat meer buiten moet komen en niet haar hele leven moet wijden aan haar ‘gevederde vrienden’. Maar achter Jabba’s gedrag gaat meer schuil dan zij kunnen vermoeden.

Voor liefhebbers van de traditionele streekroman zijn de boeken van Catalijn Claes een feest van begin tot eind. Allerhande dorpse verwickelingen komen aan de orde. Catalijn Claes schreef eerder onder meer *Ons dagelijks brood* en *Een erfgenaam voor Deo Gloria*.

Westfriesland

ISBN 978 90 205 1921 1 / NUR 344

www.uitgeverijwestfriesland.nl